

EL LLENGUATGE

Les gràcies

El fet que en una oració com *Us agraeixo la vostra col·laboració* sigui possible de substituir el verb *agrair* per *regraciar*, amb què tenim *Us regracio la vostra col·laboració*, fa que aquests dos verbs, *agrair* i *regraciar*, ens puguin aparèixer com dos sinònims perfectes, és a dir, amb un significat idèntic i, per tant, intercanviables en tots els casos. Però en realitat no és pas així. *Agrair* significa «experimentar un sentiment de gratitud», que pot ésser mut o no manifestat explícitament (es parla sovint del mut agraïment d'algú), i indica, per tant, una acció durativa, i *regraciar* significa «manifestar la nostra gratitud» (de paraula o per mitjà d'una carta), i indica, per consegüent, una acció no durativa, momentània. Només doncs, en frases com les que hem indicat, és a dir, en què algú manifesta a altri la pròpia gratitud per un favor o una atenció que n'ha rebut, sembla adequat l'ús indistint de *agrair* i *regraciar*. L'ús de *agrair* en lloc de *regraciar*, en canvi, sembla més aviat impropri en aquells casos en què hom exposa o dona compte que algú, en un moment determinat, manifesta a altri la seva gratitud, talment com si, un cop manifestada, deixés d'experimentar aquest sentiment. La diferència pot semblar, és cert, molt subtil i difícil de definir, però creiem que s'evidencia força clarament amb el fet que *agrair* admet normalment la modificació adverbial, usualment per mitjà de *molt* o d'altres termes de valor equivalent: *gramment*, *infinitament*, *immensament*, *una cosa de no dir*, etc.

Encara algun cop, en lloc de *regraciar* n'hi ha que recorren a la forma «remerciar», gal·licisme que ja va ésser denunciat i combatut per Fabra, i que trobem a tots els diccionaris de barbarismes, els quals proposen unànimement, i gairebé exclusivament, *regraciar* com a forma correcta equivalent. Caldria no oblidar, però, una locució com *donar les gràcies*, que és segurament la manera més usual d'expressar aquesta idea. Cal fer observar que *regraciar* admet dues construccions diferents: amb el complement directe designant la persona regraciada (i el que designa l'objecte del favor introduït per la preposició *per*) o bé designant la cosa que hom agraeix (i la persona regraciada representada per un datiu), cosa que els exemples del Fabra, amb el pronom *us*, que és ambivalent, no mostren prou clarament. El *regracio per aquest favor* o *Li regracio aquest favor*.

Albert Jané